

Številka: U-I-83/21-12
U-I-84/21-12
U-I-86/21-13
Datum: 12. 4. 2021

**PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNICE DR. ŠPELCE
MEŽNAR K SKLEPU ŠT. U-I-83/21, U-I-84/21, U-I-86/21 Z DNE
8. 4. 2021**

1. Člen 11 Odloka¹ je večini prebivalcev v času med 29. 3. in 12. 4. prepovedoval zapustiti Slovenijo. Prepovedovanje izstopa iz države se zdi logično nepovezano z bojem proti širjenju bolezni COVID-19. Država v času epidemije seveda mora regulirati "vstopne" pogoje (pogoje za vstop na svoje območje). Težko pa je razumeti, kako naj bi k boju z boleznijo (ob hkratnih strogih pogojih za vrnitev) prispevala prepoved izhoda iz države. Da bi ravno ti "povratniki" nesorazmerno obremenili zdravstveni sistem, če bi morali na bolnišnično zdravljenje, se zdi precej neprepričljiv argument.² O škodljivih posledicah ukinitve tega nerazumnega ukrepa pa je težko govoriti tudi zato, ker je Ustavno sodišče izvrševanje ustavilo šele enajsti dan njegove 14-dnevne veljavnosti.³
2. Ustavno sodišče ni prvo odločalo o prepovedi zapuščanja države. Že 2. aprila je Upravno sodišče z začasno odredbo ugodilo predlogu osebe, ki je na podlagi 4. člena ZUS-1 pred Upravnim sodiščem vložila tožbo zoper izpodbijani Odlok in hkrati prosila, da ji sodišče omogoči zapustiti Slovenijo zaradi načrtovanega

¹ Odlok o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zaježitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19 (Uradni list RS, št. 46/21).

² O možni protiustavni (posredni) diskriminaciji "južnjakov", prebivalcev Slovenije, ki zaradi svojih družinskih vezi pogosto potujejo v države nekdanje Jugoslavije (ki niso članice EU), glej tudi I. Vuksanović, Spreminjanje skupine ljudi v sumljive nosilce virusa: Nevarnost z juga, Dnevnik, Objektiv, 10. 4. 2021.

³ Odlok v 15. členu določa: "Ta odlok začne veljati 29. marca 2021 in velja do 12. aprila 2021." Določbo razumem tako, da Odlok preneha veljati 11. 4. ob 24.00 uri. Možna bi bila tudi drugačna razlaga, po kateri Odlok velja do 24.00 ure naslednjega dne.

dopusta v Turčiji.⁴ Upravno sodišče je začasno odredbo izdalo ob tožbi, s katero tožnik zahteva odpravo Odloka zaradi njegove nezakonnosti in protiustavnosti. Začasna odredba Upravnega sodišča je bila sprejeta v dveh dneh. Tožbo je tožnik priporočeno po pošti vložil 30. marca., 2. aprila. pa je Upravno sodišče že izdalo začasno odredbo.⁵ V tem času je sodišče izvedlo kontradiktorni postopek (vročilo tožbo in predlog nasprotni stranki in prejelo odgovor), opravilo sejo ter izdalo sklep. Učinkovitost Upravnega sodišča je vredna pohvale, zlasti zato, ker ne morem dovolj poudariti, kako pomembno je hitro odločanje (*Justice delayed is justice denied*) v primerih, ko prihaja do izjemnih posegov v človekove pravice s kratkotrajno veljavnimi podzakonskimi akti.⁶

3. Odločitev Upravnega sodišča odpira številna vprašanja – in eno najbolj zanimivih je, ali in v kakšni meri je s to odločitvijo "prehitelo" Ustavno sodišče ali celo poseglo v njegovo izključno pristojnost. Upravno sodišče v Sloveniji ni pristojno odločati o ustavnosti in zakonitosti splošnih aktov (predpisov). Odlok je nedvomno predpis. Po Ustavi je za presojo ustavnosti in zakonitosti podzakonskih aktov, torej tudi izpodbijanega Odloka, izključno pristojno Ustavno sodišče.⁷ Subsidiarni upravni spor po 4. členu ZUS-1 je možen le glede posamičnih aktov in dejanj upravnih organov, tega pa v konkretnem primeru tožnik ni izkazal.⁸ Upravno sodišče se je problema zavedalo (npr. točka 13). Zelo zanimivo bo zato spremljati nadaljnje sodne odločitve v tem upravnem sporu.

dr. Špelca Mežnar, l.r.
Sodnica

⁴ Sklep št. U I 517/2021-9 z dne 2. 4. 2021.

⁵ Za primerjavo: v isti zadevi je bila pobuda na Ustavno sodišče vložena 30. 3. Gradivo za odločanje je bilo pripravljeno v dveh dneh, sodniki smo ga prejeli 2. 4. Odločanje o začasnem zadržanju je bilo uvrščeno na redno sejo 8. 4.

⁶ O podobni hrabrosti belgijske sodnice, seveda ob drugačni razmejitvi pristojnosti med sodišči, glej tudi A. Erbežnik, Pravne meje epidemioloških ukrepov, Delo, 2. 4. 2021, dostopno na <https://www.delo.si/mnenja/gostujoce-pero/pravne-meje-epidemioloskih-ukrepov/#!>

⁷ Glej 160. člen Ustave.

⁸ Glej 157. člen Ustave.